

Hierna kwam het voorstel van de Heeren Heinsius en Heukels in behandeling, om namelijk een Commissie te benoemen, die voor de inlandsche planten Nederlandsche namen vaststelt.

De Heer Heukels lichtte het voorstel als volgt schriftelijk toe:

»De wensch om een vast stel van Nederlandsche namen voor de planten te verkrijgen, wordt in de laatste jaren steeds krachtiger. In de eerste plaats is het aantal van hen, die liefde voor de natuur koesteren, veel grooter geworden, ik bedoel het aantal van hen, die zonder tijd en gelegenheid te hebben, om zich grondig met haar bezig te houden, toch een levendige belangstelling voor haar koesteren. Deze nu worden door de wetenschappelijke nomenclatuur maar al te vaak afgeschrikt en dit is in het geheel niet wenschelijk, want ook de zuiver wetenschappelijke natuuronderzoeker moet zich verblijden, als hij ziet, dat de uitkomsten zijner onderzoekingen door tal van anderen worden op prijs gesteld.

Ons oordeel is dan ook dat de wetenschappelijke namen, hoe onontbeerlijk en niet te vervangen zij ook zijn voor de wetenschap, voor den niet-botanicus van geringe of geene waarde zijn.

Maar voor hem zijn zij niet alleen ongeschikt, neen, de doorslag geeft onzes inziens, bij het uitspreken van den wensch naar Nederlandsche namen, de school. Daar is het niet te doen om het bevredigen van een bloote liefhebberij, doch zal de plantkunde daar als onderwijsvak tot haar recht komen, dan is het een eerste eisch dat iedere daar te behandelen plant met een Nederlandsche naam kan worden genoemd.

Wij bedoelen hiermede niet alleen de lagere school, doch evenzeer althans de lagere klassen der middelbare scholen en de opleidingsinrichtingen voor onderwijzers. Op geen dezer scholen wordt Latijn geleerd, zoodat de wetenschappelijke namen voor die leerlingen in het geheel geen beteekenis

hebben. Voor hen is dringend een vast stel van Nederlandsche namen noodig.

Misschien verwondert zich een der aanwezigen wel er over, dat ik, die reeds in den 8^{en} druk mijner Schooflora van Nederland een stel van Nederlandsche namen heb gegeven, toch tot de onderteekenaars van ons voorstel behoort. De reden is echter, dat naar mijne meening door te doen, wat ik gedaan heb, de zaak niet uit is. Het groote belang van het geven van Nederlandsche namen, heeft mij er toe gebracht een poging in die richting te doen, maar ik weet zelf maar al te goed, dat aan de door mij gegeven namen, gebreken kleven, die door samenwerking zeer goed zijn op te heffen.

Hierdoor kom ik tot ons voorstel. Wij meenden dat het zoo eigenaardig op den weg lag van de Nederl. Botan. Vereeniging om in die richting werkzaam te zijn. Wij meenden tevens dat een Nederl. nomenclatuur vastgesteld door een officieel lichaam als de Nederl. Botan. Ver. veel kans had, algemeen te worden aangenomen.

Van daar ons voorstel om een Commissie te benoemen die moet trachten een stel van Nederlandsche plantennamen te ontwerpen en vast te stellen. De uitkomsten van den arbeid dezer Commissie zouden namens de Ned. Botan. Ver. moeten worden uitgegeven als een van de werken dier Vereeniging."

Op een vraag van den Voorzitter of de leden omtrent dit voorstel nog eenige inlichtingen wenschten of daartegen ook bezwaren hadden, ontspon zich een levendig debat, waarvan het resultaat in korte woorden kan samengevat worden.

Vooreerst dat men voor vele planten geen vulgaire namen heeft, terwijl andere planten er verschillende hebben. De voorstellers wilden voor de eerste categorie namen doen bedenken, voor de tweede een keuze doen en deze naam officieel als de hollandsche naam vaststellen. Door enkele aanwezige werd de opmerking gemaakt dat dit groot bezwaar zou opleveren, omdat in bepaalde streken hardnekkig aan de plaatselijke benaming zou worden vastgehouden. Daarom zou elk onderwijzer

of ieder die over planten in het hollandsch schreef, naast de officieele hollandsche naam, de plaatselijke naam moeten opgeven. Men wenschte het echter aan de te benoemen Commissie over te laten of men de geslachtsnamen of ook de soortnamen wilde verdietschen, terwijl er nog op gewezen werd dat de naamgeving alleen zou worden voorgesteld voor de Phanerogamen en de Vaatkryptogamen. Vele leden meenden dat het leeren der latijnsche namen volstrekt geen bezwaar opleverde; verschillende op onderwijsgebied ervaren personen wisten bij onderzinking dat het eerst leeren der latijnsche namen vóór de kennis der hollandsche namen zeer goed ging, terwijl van de aanwezige verreweg het grootste deel nimmer latijn hadden geleerd of reeds lang met de wetenschappelijke namen bekend waren, voor dat zij die taal gingen bestudeeren. Ofschoon derhalve bij de jeugd en den jongen botanicus de vraag naar een hollandsche benaming der plant een der eerste is die men hoort, zoo bleek vrij wel de vergadering algemeen van gevoelen dat het officieel vaststellen van hollandsche namen niet noodig bleek.

Hier tegen werd nog aangevoerd dat, nu het een feit is dat vele nederlandsche namen gebruikt worden zonder de latijnsche, er een wensch gekoesterd werd tot het brengen van eenheid in het gebruik der namen. Andere meenden, dat waar de Vereeniging niet eens een officieele Flora had uitgegeven, het voorstel der Heeren Heinsius en Heukels voorbarig was en men liever het vaststellen der namen moest over laten aan hen, die over onze planten hollandsche werkjes publiceerden.

De voorstellers meenden dat alleen dan wanneer de Vereeniging deze zaak ter hand nam, dit de noodige steun zou geven, om ook werkelijk de vastgestelde namen in gebruik te doen komen, waarop de Secretaris het in de Heeren prees dat zij zulk een gunstig oordeel over de Vereeniging uitspraken, doch hen waarschuwde voor de finantieele gevolgen, wanneer een eventueele Commissie met vrucht zou kunnen werken.